CIVIC ACTION TEAMS

Nepal Coronavirus CivActs Campaign

अंक #७९

११।८।२०७७

Coronavirus CivActs Campaign (CCC) ले सरकार, सञ्चार माध्यम, संघसंस्था र आम नागरिक बिचको सूचनाको दुरी कम गर्न देशभरिबाट संकलन गरिएका हल्ला, नागरिकका जिज्ञासा तथा प्रश्नहरु संकलन गरी तथ्य पत्ता लगाएर आम नागरिकलाई सूचित गर्दछ । यसले आम नागरिकका आवश्यकताको पहिचान गर्नुकासाथै हल्लाहरुले कुनै नकारात्मक असर पुऱ्याउनुपुर्व सान्दर्भिक तथ्य आम नागरिक समक्ष प्रवाह गरी जोखिम न्युनिकरण गर्दछ ।

होम आईसोलेशनमा बस्ने संक्रमितहरुलाई स्थानीय तह मार्फत "आईसोलेशन किट" उपलब्ध गराइने

आईसोलेशन किट प्राप्त गर्ने लक्षित समुह:

गर्भवती महिला, ६० वर्ष माथिका व्यक्ति, दिर्घरोग भएका व्यक्तिहरु (मधुमेह, मुटुरोग, क्यान्सर, मृगौला सम्बन्धी समस्या, कलेजो सम्बन्धी समस्या, क्यान्सर प्रभावित व्यक्तिहरु)

आईसोलेशन किटको सूची:

मेडिकल मास्क
१४ दिनसम्म बिरामी र हेरचाह गर्ने व्यक्तिलाई गरी दैनिक ६ वटाका दरले ८४ वटा

१/१ वटा थर्मोमिटर र पल्स अक्सिमिटर
आईसोलेशन समय सकिएपछि सफा गरेर स्वास्थ्य संस्था वा तोकिएको स्वास्थ्यकर्मीलाई फिर्ता गर्नुपर्ने

संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण पर्चा र अस्पताल जानु पर्ने अवस्था सम्बन्धी पर्चा
१/१ थान

हात सफा गर्ने स्यानीटाईजर
२५० मिलिलिटरको १ बोतल

पारासिटामोल चक्की
४२ चक्की

टिस्यु पेपर र पञ्जा
१/१ बट्टा

स्वअनुगमन फारम
दिनको दुई पटक अनुगमन गर्ने

स्रोत: https://drive.google.com/file/d/1HcOJ3rx41tYGzXuSObgO5LfKGDz6D5kR/view

नेपाल अपडेट

काभ्रेको बनेपामा कक्षा १२ को परीक्षमा सहभागी हुने विद्यार्थीको ज्वरो परीक्षण गरिदै ।

तस्विर: केशवराज पौडेल

परिक्षण

पिसिआर परिक्षण: १७,००,०००
पोजेटिभ: २,२७,६४०
उपचाररत: १६,७९३
मृत्यु : १४१२
सन्चो भएका : २,०९,४३५

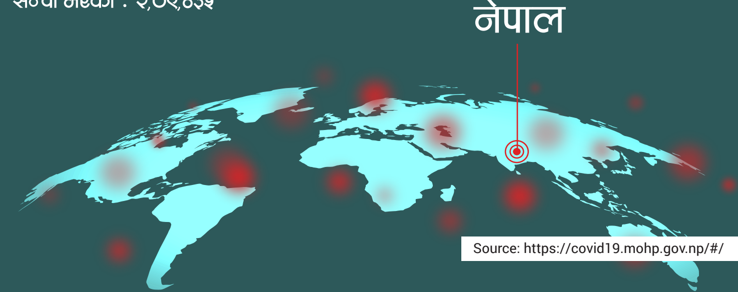

Source: https://covid19.mohp.gov.np/#/

हल्ला र तथ्य

सरकारले सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड ल्याएपछि अब कोभिड - १९ को रोकथामा खटिने कर्मचारीको जोखिम भत्ता पनि कटौती भएको हो ?

सार्वजनिक निकायमा कार्यरत सबै कर्मचारीले पोशाक खर्च, महंगी भत्ता र स्थानीय भत्ता साविक जस्तै पाउनेछन् । उनिहरुलाई प्रोत्साहन भत्ता, अतिरिक्त समयमा काम गरे बापतको भत्ता, जोखिम भत्ता, खाना वा खाजा खर्च लगाएतका भत्ता प्रदान नगरिने भने पनि, कोभिड - १९ को संक्रमण रोकथामको लागि प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न भई अग्रपंक्तिमा काम गर्ने चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीले भने सो भत्ता साविक जस्तै पाउनेछन् ।

स्रोत: https://cutt.ly/KhoAYmh

सरकारले दिने भनेको व्यवसायिक कर्जा पाउने योग्यता के हो ?

कोभिड - १९ बाट प्रभावित व्यवसायीले व्यवसायिक कर्जा पाउनेछन् । त्यस्ता व्यवसाय नेपाल सरकारको कुनै पनि निकायमा दर्ता भएको, नियमित नविकरण भएको र कर्मचारीको संख्या न्युनतम ५ जना भएको हुनु पर्नेछ । साथै आ.व. २०७६/०७७ को श्रावण देखी फागुन मसान्तसम्म नियमित ज्याला वा तलब भुक्तानी गरेको वा अग्रिम आयकर कट्टी गरी दाखिला गरेको हुनु पर्नेछ । पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण भएको र करचुक्ता प्रमाणपत्र लिएको हुनुपर्ने र कर्मचारीको तलब बैंक खातामा जम्मा गरी भुक्तानी दिने गरेको हुनु पर्नेछ ।

स्रोत: https://www.nrb.org.np/contents/uploads/2020/11/wages-and-salary-compensation-manual-2077.pdf

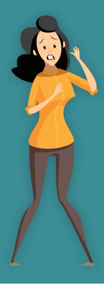

अहिले ८५ प्रतिशत भन्दा बढी कोरोना संक्रमित होम आईसोलेशनमा बसेका छन् भनिएको छ । उनिहरुको निगरानी तथा रेखदेख गर्नबाट सरकार पन्छिएकै हो ?

सो कुरालाई मध्यनजर गरी होम आईसोलेशनमा बसेका व्यक्तिको निगरानी तथा हेरचाह गर्न सरकारले स्थानीय तहलाई हरेक टोलमा एउटा समुह गठन गर्न निर्देशन दिएको छ । हरेक समुहले बढीमा ५० घरको निगरानी गर्नु पर्नेछ । कुनै टोलमा ५० भन्दा बढी घर भएमा अर्को समुह गठन गर्नु पर्नेछ । उक्त समुहहरु टोल विकाश समित, क्लव, उपभोक्ता समिति वा गुठी मार्फत सञ्चालन हुनेछन् । सो समुहहरुले सम्पूर्ण प्रगती तथा चुनौती सहितको नियमित प्रतिवेदन वडा अध्यक्षलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

स्रोत: https://drive.google.com/file/d/1L4SmmCha-Fzm8FZl9dsJGcDHdX_q-Frd/view

अहिले स्थानीय तहले संकलन गरिरहेको बेरोजगारको सूचिमा नपर्नेले रोजगार कार्यक्रममा सहभागि हुन नपाउने हो ?

हरेक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आ-आफ्नो क्षेत्रका बेरोजगार व्यक्तिको विवरण सुचिकरण प्रकृयाका सम्पूर्ण चरण पुरा गरीसकेको फारमको विवरण रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) मा अनिवार्य राख्नु पर्नेछ । यसरी सूचिकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिको संख्याको आधारमा श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले ससर्त अनुदान निकासा गर्नेछ । तसर्थ रोगार कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने व्यक्तिले आ-आफ्नो स्थानीय तहले संकलन गर्ने बेरोजगारको सूचिमा सूचिकृत हुन अनिवार्य छ ।

स्रोत: https://www.mofaga.gov.np/news-notice/2210

WhatsApp मार्फत हाम्रो बारेमा नियमित ताजा जानकारी पाउन

१. तपाईको कन्ट्याक्ट लिस्टमा +2760806146 एड गर्नुहोस्
२. माथिको कन्ट्याक्ट नम्बरमा Nepal लेखेर म्यासेज पठाउनुहोस्

COVID-19
को बारेमा बुझ्न नि:शुल्क हटलाईन

viamo द्वारा प्रस्तुत

कोभिड - १९ सम्बन्धी सितैमा जानकारी लिनको लागि तपाईको NTC सिमकार्डबाट ३२१०० मा डायल गर्नुहोस्

accountabilitylab NEPAL

Open Migration

मुख्य गन्तव्य राष्ट्रमा रहेका नेपाली कामदार

	साउदी अरब	कुवेत	बहराईन	कतार	युएई	ओमान	मलेसिया	दक्षिण कोरिया
नेपाली	३,३४,४५१	७१,१९३	२६,०००	४,०६,९१७	२,२४,९०५	१७,०५७	५००,०००	३८,८६२
संक्रमित	३,५६,०६७	१,४१,२१७	८६,१८५	१,३७,८५१	१,६२,६६२	१,२२,५७९	६०,७५२	३२,३१८
नेपाली संक्रमित	५,२५०	२,१५०	४५१	२७,४१२	४,५००	३००	८१	२७
मृत्यु भएका नेपाली	८४	१२	३	१८	३९	१		

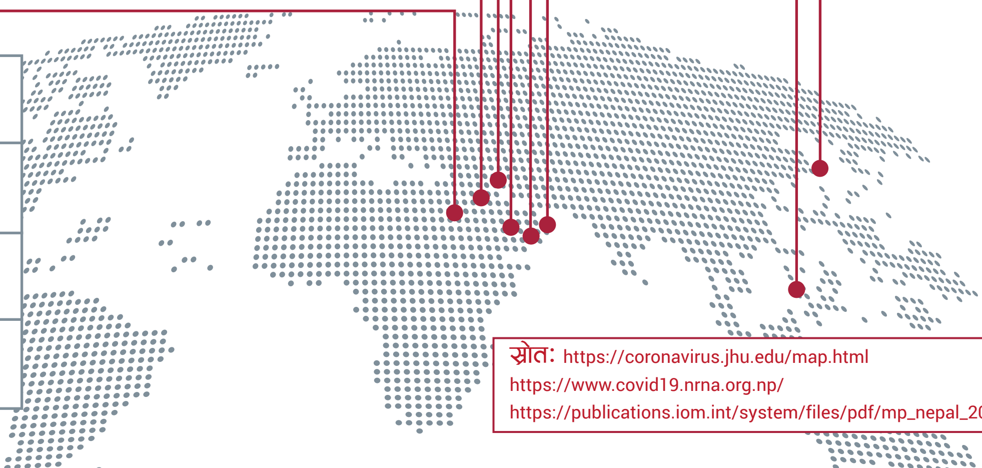

- गन्तव्य राष्ट्रमा संक्रमित नेपाली
- गन्तव्य राष्ट्रमा नेपाली जनसंख्या
- गन्तव्य राष्ट्रमा संक्रमित जनसंख्या
- गन्तव्य राष्ट्रमा मृत्यु भएका नेपाली

स्रोत: https://coronavirus.jhu.edu/map.html
https://www.covid19.nrna.org.np/
https://publications.iom.int/system/files/pdf/mp_nepal_2019.pdf

ShramikSanjal

यूएई, ओमान र कुवेतमा लागु भएका नयाँ नियमहरु

यूएई

४९ औं नेसनल डे को उपलक्षमा डिसेम्बर २ तारिख देखी लागूहुने गरी सबै प्रकारका ट्राफिक सम्बन्धी जरिवानाहरुमा ५०% छुट दिईने भएको छ । अज्मानमा २३ नोभेम्बर भन्दा पहिले तोकिएका जरिवानाहरु यसमा समावेश हुनेछन् ।

हरेक जाडोको मौषममा फुरेरामा पिक्निक क्याम्पेन लगायतका कार्यहरु हुने गर्दछन् । तर, जाडोयामको सुरुवात भए पनि यो वर्ष यस्ता कर्यक्रमहरु नगर्न भनिएको छ । यदी यस्तो गरेको खण्डमा कारवाही हुनेछ ।

ओमान

ओमानि रियाललाई अपमान गरेमा र यस्ता कार्य गरी कहिँकतै सामाजिक सञ्जालमा पोष्ट गरेमा अथवा यस्तो गरेको थाहा पाईएमा ५०० ओमानि रियाल (लगभग १ लाख ५० हजार नेपाली रुपैंया) जरीवाना तिर्नु पर्नेछ ।

कुवेत

नेपालीको लागि कुवेत देखी नेपाल उडानको लागी १४५ केडी भाडादर कायम गरीएको छ ।
डिसेम्बर १० बाट घरेलु कामदारलाई कुवेत फर्काउन सुरु गरिने तयारी भैरहेको जानकारीमा आएको छ ।

www.facebook.com/shramik.sanjal बाट तपाई हेरेक आईतबार, बुधबार र शुक्रबार बेलुका UAE Time (8:00 PM), Qatar, KSA, Kuwait (7:00 PM) Malaysia (12 Midnight) हाम्रो लाईभ हेर्न सुन्न सक्नुहुन्छ ।

accountabilitylab NEPAL

$ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

२०७७ साल श्रावण मसान्त सम्म कोभिड - १९ को सन्दर्भमा भएको जम्मा खर्च

१३ अर्ब ३७ करोड

संघिय सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय सरकार	प्रधानमन्त्री कोरोना रोकथाम तथा उपचार कोष
३६%	११%	४५%	८%

संघिय सरकारमा भएको खर्च शिर्षक

औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरण
रु. १,७५,५२,४०,०००

क्वारेन्टाईन व्यवस्थापन
रु. ४,६९,४६,०००

स्वास्थ्य बीमा
रु. २,९३,८८,९६,०००

अन्य
रु. १,२४,७३,०००

मानव स्रोत साधन परिचालन
रु. ५,७४,४३,०००

प्रदेश सरकारले गरेको खर्च

रकम निकासा | खर्च भएको रकम

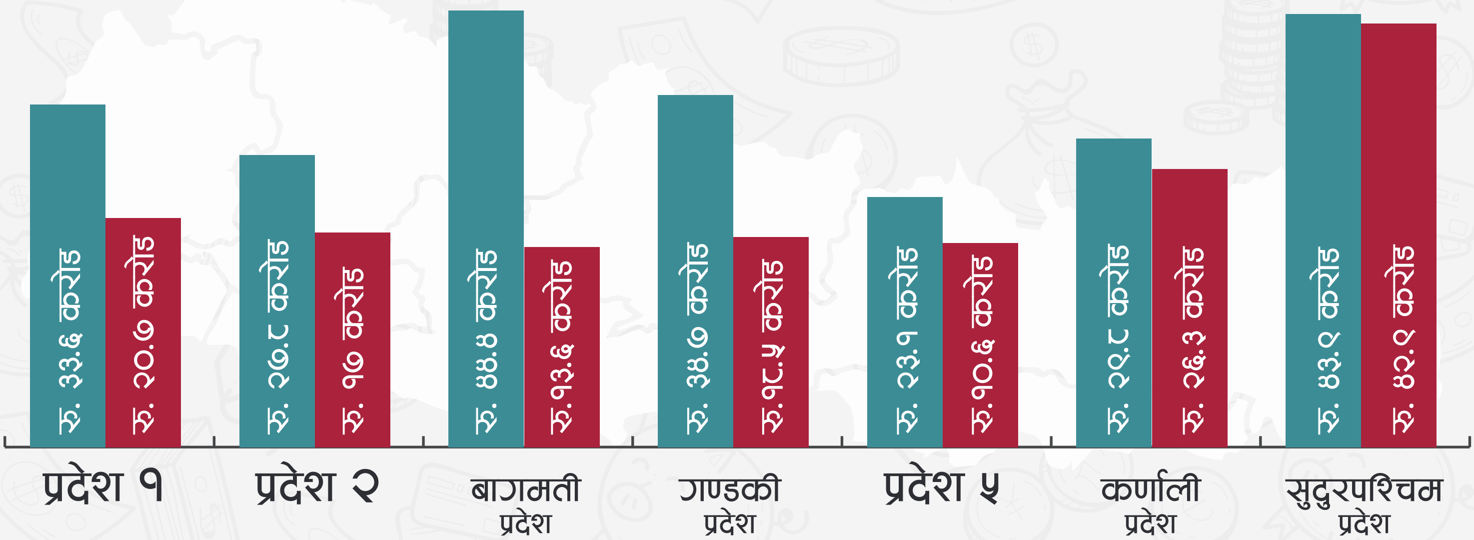

डिजिटल राईट्स

वर्तमान मानव जीवनका हरेक पाटाहरु जस्तै: स्वास्थ्य शिक्षा तथा व्यवसाय कुनै न कुनै रुपमा ईन्टरनेटसँग जोडिएकाछन् । तसर्थ, ईन्टरनेटसँग जोडिएका मानव अधिकारका हरेक पाटालाई डिजिटल राईट्सको दायरा भित्र राख्न सकिन्छ । हालै आएर ईन्टरनेट एउटा सञ्जाल निर्माण गर्ने महत्वपूर्ण माध्यम बनेको छ । त्यसै गरेर राजनीतिक तथा सामाजिक विषयमा बहस गर्ने सजिलो माध्यम पनि यो बनेको छ । डिजिटल राईट्सको एउटा पाटो व्यक्तिको अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतासँग जोडिन्छ भने, अर्को पाटोलाई अनलाईन गोपनियता, ई-गभर्नेन्ससँग पनि जोडेर हेर्न सकिन्छ । यसरी हेर्दा डिजिटल राईट्सको दायरा पनि डिजिटल प्लेटफर्मको बढ्दो प्रयोग र यसको माध्यमबाट हुने अन्तरसम्वादसँगै बढ्दैछ ।

डिजिटल राईट्सलाई सुनिश्चित गर्ने संवैधानिक प्रावधान मध्ये वस्तु तथा सूचनामा पहुँच सम्बन्धी अधिकार, ईन्टरनेटमा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको अधिकार, विद्युतिय माध्यममा गोपनियताको अधिकार, विद्युतिय तथ्यांक संरक्षणको अधिकार (व्यक्तिगत र व्यवसायिक तथ्यांक, सञ्चार सामाग्रीको संरक्षण) र आवद्धताको स्वतन्त्रता (जनसांखिकी, राजनैतीक मुल्य र मान्यता अथवा त्यस्तै खाले समुह मार्फत हुने आवद्धता) लाई केही प्रमुख प्रावधानको रुपमा लिन सकिन्छ ।

विद्युतिय अधिकार र कोभिड - १९

कोभिड - १९ ले सबै खाले विद्युतिय अधिकार, मानव अधिकार र नागरिक स्वतन्त्रताका मुद्दालाई एकदमै जटिल अवस्थामा पुऱ्याएको छ । सेप्टेम्बर ११ को आतंकवादी आक्रमण अथवा विश्वका विभिन्न देशमा भईरहेका गृह युद्धले राज्य सञ्चालनमा अवरोध पुऱ्याईराखेको हामीले देखिरहेकाछौं । यस्तो अवस्थामा नागरिकले पनि राज्यको नियमनकारी कदमलाई स्विकार गर्दछन् । नेट फ्रिडम अन नेट द्वारा प्रकासित प्रतिवेदनमा पनि कोभिड - १९ महामारीको समयमा राज्यको तर्फबाट देखिएका तिन पवृतीको बारेमा प्रकाश पारिएको छ ।

१. राजनीतिक नेतृत्वले महामारीलाई सार्वजनिक सूचनाको पहुँचका अंकुश लगाउने अवसरको रुपमा लिएकाछन् । कम्तिमा पनि विश्वका १३ वटा देशहरुले ईन्टरनेट सेवा बन्द गरी आफ्ना नागरिकको विद्युतिय अधिकारको हनन् गरेकाछन् ।

२. कोभिड - १९ को बहानामा राज्यले प्रविधिको प्रयोग गरी निगरानी बढाएको छ । कम्तिमा पनि विश्वका ३० वटा देशले आफ्ना नागरिकको निगरानी गर्न दुरसञ्चारको माध्यमबाट ट्यापीङ गर्ने गरेकाछन् ।

३. प्राय सरकारले सिमामा हुनसक्ने सूचना प्रवाहमा रोक लगाउन आफ्नो छुट्टै सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्दैछन् । यसरी हेर्दा उनीहरुले साईबर सार्वभौमसत्ताको अवधारणको बारेमा आवाज उठाउन थालिसके ।

फ्रिडम अफ नेट २०२० को प्रतिवेदन अनुसार, कोभिड-१९ ले ईन्टरनेटमा हुने अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता र गोपनियताको मुद्दालाई १० वर्ष पछाडी धकेल्नेछ । नेपालमा पनि मोबाईलको माध्यमबाट अवस्थालाई ट्र्याक गर्ने एप्लिकेशनको संख्यामा बृद्धी भईरहेको छ । राज्यका अंगहरु जस्तै: नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना र अन्य सरकारी संस्थाले पनि यस्तो प्रविधि अवलम्बन गरेको पाईन्छ । प्रेस काउन्सिलको प्रतिवेदनलाई आधार मान्ने हो भने, गलत र भ्रामक समाचार प्रकाशित गर्ने १७ वटा अनलाईन समाचार माध्यमलाई उसले कारवाही स्वरुप बन्द नै गरिदियो भने ३७ वटा सञ्चार माध्यमसँग स्पष्टिकरण माग गऱ्यो ।

यो सामाग्री अधिवक्ता सन्तोष सिग्देलसँग गरिएको छलफलको आधारमा तयार गरिएको हो ।

बेरोजगारलाई रोजगारीको अन्तिम विकल्प वैदेशिक रोजगार नै हो त ?

ज्वालामुखी गाउँपालिका वडा नम्बर ५ बस्ने ३३ वर्षिया कल्पना तामाङले साधारण लेखपढ मात्र गरेकिछिन् । व्यवसाय गर्न आर्थिक अवस्था पनि कमजोर र जागिर खान पढाई नभएपछि परिवार चलाउन गाह्रो भयो । त्यसमाथि श्रीमानको पनि राम्रो जागिर नभएपछि दुई सन्तानको पढाई लेखाई पनि रोकिने अवस्था आयो । उनको सामुन्ने वैदेशिक रोजगार एउटा विकल्प बाँकी थियो । परिवारको हातमुख जोर्न र सन्तानलाई पढाउने सपना पुरा गर्न उनी २०७१ सालमा वैदेशिक रोजगारीको शिल(शिलामा कुवेत लागिन् ।

हाउस किपिङमा गएकी कल्पनाले सुरुको केही समय सम्झौता अनुसार नै सेवा सुविधा पाईन । तर, १ वर्षपछि भने साहुले बच्चाको हेरचाह राम्रो नगरेको आरोप लगाउने, तलब नदिने गर्न थाल्यो । जसोतसो २ वर्ष ६ महिना कुवेतमा बिताईसके पछि घर फर्किन् । घरको गर्जो टार्न छोराछोरी छोडेर विदेशिएकी कल्पना त्यतीखेर छाँगाबाट खसेझैं भईन, जतिखेर उनी घरपुग्दा श्रीमानले अर्को बिहे गरेको थाहा पाईन् । त्यसपछि उनले गाउँघरमै मेलापात गरेर छोराछोरी हुर्काउने र पढाई लेखाईको लागि खर्च जुटाउने निधो गरिन् । अहिले कल्पनाकी छोरी ७ कक्षामा पढ्दैछिन् भने, कभभ सकेका छोरालाई थप शिक्षदिक्षा दिने सामर्थ्य अब उनीमा छैन । छोरालाई शहरमा काम गर्दै पढ्ने व्यवस्था मिलाईदिन नगुहारेकी पनि हैनन् । तर, कोरोना महामारीले त्यो विकल्प पनि रोकियो ।

अब एउटा बिकल्प फेरी छोरालाई वैदेशिक रोजगारीमा पठाउने हो । तर, कल्पना वैदेशिक रोजगारीमा छोरालाई पठाउन चाहदिनन् । आफ्नो नियती छोराले भोग्नु नपरोस भनेर उनी सतर्क छिन् । स्थानीय सरकारले केही सहयोग गर्छकी भन्ने आश पनि । तर, स्थानीय सरकारले कसलाई रोजगारी दिन्छ ? रोजगारीमा जोडिने प्रकृया के हो कल्पनालाई केही थाहा छैन ।

के सरकारले ल्याउने रोजगार कार्यक्रममा कल्पना जस्ता आर्थिक अवस्था कमजोर भएका बेरोजगारहरु अटाउँदैनन् ? कल्पना जस्ता न्युन आर्थिक अवस्था भएका व्यक्तिले सरकारले दिने भनेको रोजगार कार्यक्रममा जोडिन के गनुपर्ला ?

सही सूचना

नेपालमा दैनिक परीक्षणको संख्या घट्दै जानु चिन्ताजनक

नोभेम्बर महिना भरी नेपालमा गरिएको दैनिक पिसिआर परीक्षणको संख्या

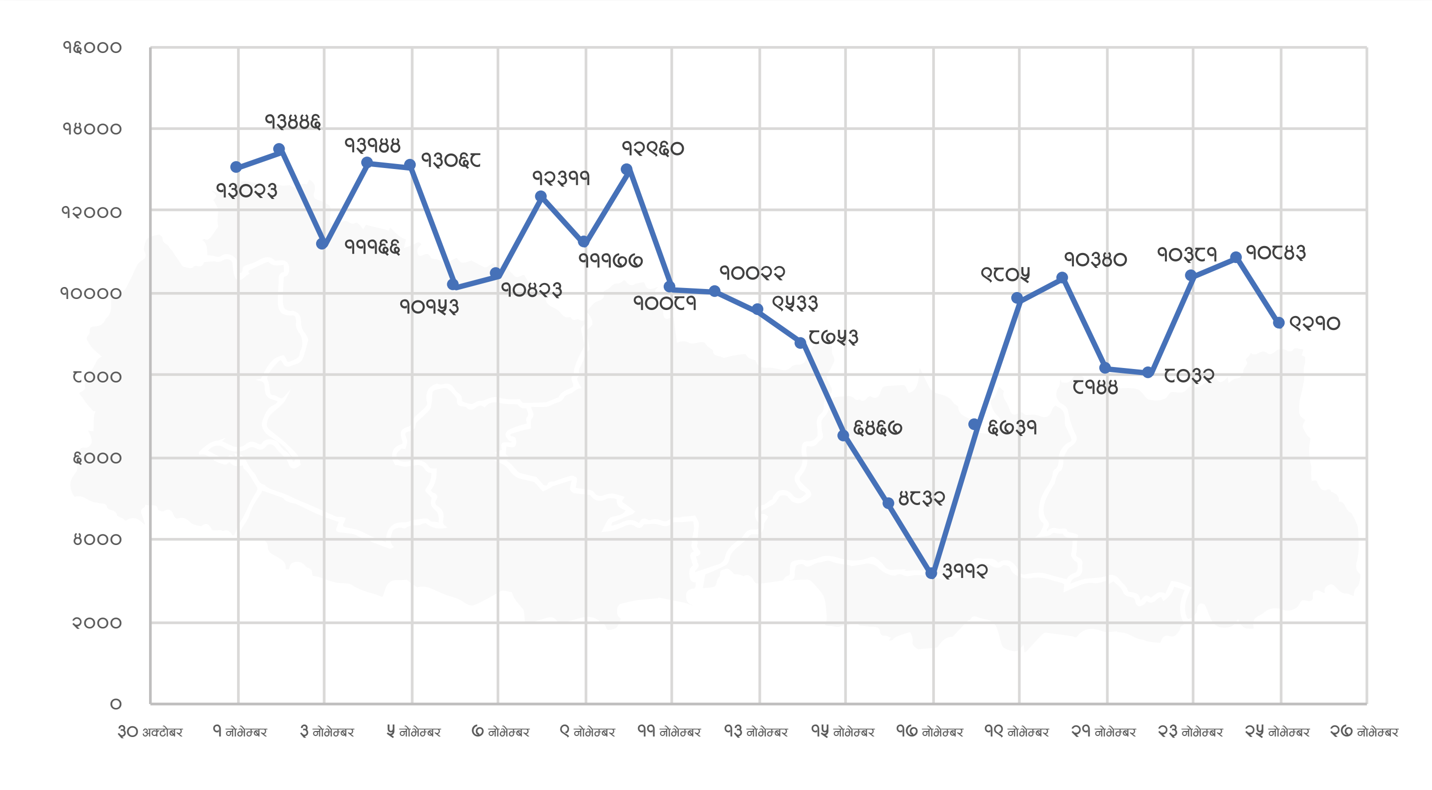

माथिको चार्टमा नोभेम्बर महिना भरी नेपालमा गरिएको दैनिक पिसिआर परीक्षणको संख्यालाई देखाईएको छ । विगतमा विभिन्न सञ्चार माध्यममा प्रकाशित भएका तथ्यांकलाई हेर्ने हो भने, परीक्षण गरिएका मध्ये करिब २० प्रतिशतमा कोभिड - १९ को संक्रमण पुष्टि भएको छ । तर, माथिको चार्टमा जम्मा परीक्षणको संख्या केही घटेको देख्न सकिन्छ । नेपालमा कोभिड - १९ को संक्रमण नियन्त्रण गर्न तत्काल दैनिक परीक्षणको दायरा बढाउन जरुरी छ । किन भने, परीक्षण नगरिएका संक्रमितबाट संक्रमण सर्ने जोखिम बढी छ ।

स्रोत: HEOC, MoHP, SitRep

DISCLAIMER

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरू, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, ७ वटै प्रदेशमा रहेका कम्युनिटी फ्रन्टलाईनर्स र सिभिक एक्सन टिमले विगत एक हप्तामा बिभिन्न व्यक्तिसँगको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरु छनोट गरीएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

Coronavirus CivActs Campaign is brought to you by **Accountability Lab Nepal**.

accountabilitylab communities

@CivicActionTeams @civacts @CivActs